

Adviesnota

Algemeen bestuur

Adviesnota behorende bij agendapunt 5, voor de vergadering van 11 juni 2025

Onderwerp

Samenwerkingsafspraken Stedelijke Regio Breda-Tilburg (SRBT)

Advies

1. Kennisnemen van de samenwerkingsafspraken SRBT, en dat deze ter instemming worden voorgelegd aan de colleges van de deelnemende gemeenten aan de SRBT-samenwerking;
2. Kennisnemen dat de veranderende dynamiek van regionale samenwerking in het fysiek domein effect en gevolgen kunnen hebben voor de rol en inhoud van het poho Fysiek HvB en dat daartoe een expertadvies wordt opgesteld door prof. Stavros Zouridis van Tilburg University;
3. De ontwikkeling en de relevantie van het samenwerken op het schaalniveau SRBT en de samenwerkingsafspraken, te bespreken in navolging van de toelichting tijdens de AB-heidag 17 april 2025 en te verzoeken tot een interview van prof. Zouridis met enkele AB-leden in het kader van het expertadvies;
4. In het najaar 2025, mede in het licht van de komende bestuursperiode, de voorzitter en enkele leden van het poho Fysiek uitnodigen om met het AB in gesprek te gaan over de beoogde poho structuur binnen het fysiek domein;
5. Het DB van de Baronie in oprichting uitnodigen om twee keer per jaar met het DB van Regio Hart van Brabant in gesprek te gaan over de strategische ontwikkeling van de samenwerking.

Inleiding

Afgelopen jaren is een sterk vanuit de inhoud gedreven samenwerking op het SRBT-schaalniveau ontstaan. Waarbij 19 gemeenten, de provincie en 4 waterschappen gezamenlijk de Ontwikkelstrategie SRBT hebben opgesteld, om zo te werken aan de integrale opgaven in het ruimtelijk economisch domein. Rijk en provincie hebben daarbij hun focus verlegd naar het schaalniveau van deze zogeheten stedelijke regio's.

In het bestuurlijk overleg SRBT van 20 maart jl. is ingestemd met de samenwerkingsafspraken, onder voorwaarden van doorvoering van enkele aanscherpingen. Vervolgens worden de samenwerkingsafspraken ter instemming aan de deelnemende colleges voorgelegd.

Op de heidag van 17 april 2025 is het AB geïnformeerd over de (reikwijdte van de) opgestelde samenwerkingsafspraken. In deze notitie adviseren wij u over deze strategische ontwikkeling in het fysiek domein en de connectie met de poho structuur binnen Regio Hart van Brabant, gebaseerd op

de Gemeenschappelijke Regeling Regio Hart van Brabant en de vervolgstappen met het oog op de eventuele gevolgen voor Regio Hart van Brabant.

Relatie kernagenda Regio Hart van Brabant

Overall en specifiek onder kernagenda-taak 'B3 Duurzame verstedelijking' is als opgave de ontwikkeling van stedelijke regio's opgenomen. Met als activiteit daarbij dat de samenwerkende gemeenten in Regio Hart van Brabant de ontwikkeling van de stedelijke regio's verder verken.

Argumenten

1.1 Met de samenwerkingsafspraken SRBT wordt de netwerksamenwerking binnen de SRBT – zowel bestuurlijk als ambtelijk – vorm gegeven.

Aan de verstevigde inhoudelijke samenwerking wordt met deze samenwerkingsafspraken (bijlage 5b) houvast gegeven. Met daarbij meer helderheid wat op welke tafel wordt besproken, integrale afweging en sturing, en focus op besluit- en uitvoeringskracht van gedeelde opgaven en ambities.

1.2 In lijn met de eerder door het AB geuite wens, wordt de samenwerking op SRBT niveau licht gehouden en gestut vanuit Hart van Brabant en Baronie.

In lijn met de bespreking in het AB vorig jaar, zijn de samenwerkingsafspraken ingericht als niet-juridisch afdwingbare afspraken voor overleg en afstemming. Deze samenwerkingsafspraken bevatten daarmee geen formele bevoegdheden, noch overdracht van bevoegdheden door gemeenten aan het schaalniveau SRBT.

Deze afspraken vergen nog steeds dat raden en colleges door de deelnemende portefeuillehouders moeten worden geïnformeerd over hetgeen wordt besproken en afgestemd en de eventuele doorwerking van afspraken naar het lokaal niveau.

Waar de overlegtafels van Regio Hart van Brabant in het fysiek domein mogelijk steeds minder gebruikt worden, vindt het 'stutten' van de samenwerking ook plaats op institutionele wijze: via begroting, jaarrekening en kernagenda van RHvB en Baronie zijn er instrumenten om regionaal samen te werken.

Deze samenwerkingsafspraken zijn vervolgstap in de ontwikkeling van samenwerking op het schaalniveau van SRBT. Na de onderzoekende fase van de afgelopen periode, volgt nu voor het eerst een stap waarin -niet juridisch afdwingbaar- afspraken over samenwerking worden beschreven. Daarbij is het belangrijk te realiseren dat in volgende stappen in de samenwerking (bijvoorbeeld na oprichting van een formele GR Baronie) samenwerkingsafspraken aangepast kunnen worden.

Vanuit haar rol voor de governance van Regio Hart van Brabant zal het algemeen bestuur zich buigen over de gevolgen van de (reikwijdte van de) voorgestelde samenwerkingsafspraken voor Regio Hart van Brabant.

1.3 Instemming met de samenwerkingsafspraken door alle partners (gemeenten, waterschappen en provincie) levert de basis voor de netwerksamenwerking.

De colleges van de deelnemende gemeenten zijn de bevoegde organen om deze voorgestelde samenwerkingsafspraken vast te stellen.

De samenwerkingsafspraken vergen op een aantal onderdelen nog verdere uitkristallisatie. Hierbij verdient de frequentie van bijeenkomen van de verschillende beoogde gremia aandacht.

Het mede 'gebruik maken' van de bestaande structuren in Hart van Brabant en Baronie door de SRBT is verder uit te werken op onderdelen als een eventuele kassiersfunctie, koppeling van informatievoorziening richting raden, samenvoegen van thematische bestuurlijke overleggen op SRBT-schaal en rol en inhoud poho Fysiek i.r.t. de bestuurlijke integratietafel (BIT) op SRBT schaal.

2. Het poho Fysiek HvB gaat, met het oog op de komende bestuursperiode, op basis van een expertadvies verder bespreken welke rol en inhoud passend is op het schaalniveau van Regio Hart van Brabant.

De onderwerpen op HvB- en SRBT-schaalniveau zijn elkaar gaan overlappen en thematisch is te zien dat er inmiddels onderwerpen op SRBT-schaalniveau worden besproken (voor mobiliteit geldt dat in zijn geheel, voor wonen grotendeels, landelijk gebied volgt in 2025).

Omdat bespreking van een onderwerp op meerdere tafels tot bestuurlijke drukte leidt, ziet het poho fysiek als integrerend poho in HvB dat minder onderwerpen op zijn agenda hoeven te worden geagendeerd. De nieuwe bestuursperiode vanaf 2026 is gebaat bij een heldere positionering van de samenwerkingen in het ruimtelijk-economisch domein. Het poho Fysiek wil zijn rol en inhoud nader bepalen. Daartoe is door de voorzitter van het poho Fysiek een extern expert advies gevraagd, op basis waarvan het poho Fysiek in juni het gesprek voert. Prof. Stavros Zouridis van Tilburg University begeleidt dit advies.

Het algemeen bestuur verzoekt om in het kader van haar verantwoordelijkheid voor het geheel van de governance van de samenwerking Regio Hart van Brabant in een interview met (enkele leden van) het algemeen bestuur door de opstellers van het expertadvies.

3. Zo zet u de intensivering van de samenwerking op SRBT-niveau kracht bij.

De schaalsprong naar het SRBT-niveau sluit aan bij het daily urban system van de stedelijke regio Breda-Tilburg en is leidend om de diverse opgaven in het ruimtelijk economisch domein, geïntegreerd op te lossen. Het Rijk en de provincie beschouwen het SRBT-niveau als het passende niveau om af te stemmen over die diverse opgaven.

De realisatiekracht voor de lokale ambities van de deelnemende gemeenten wint aan sterkte door op het schaalniveau van SRBT met Rijk en provincie te schakelen.

4. Zo bespreekt u de komende ontwikkelingen.

Het algemeen bestuur gaat, in het kader van het op te stellen expertadvies door prof. Zouridis, graag met hem in gesprek over de mogelijke gevolgen van de ontwikkelingen SRBT voor Regio hart van Brabant.

Daarna bespreekt het algemeen bestuur graag met de voorzitter en enkele leden van het poho fysiek de in te richten structuur van het poho fysiek in het licht van de hierboven beschreven ontwikkelingen.

5. *Zo is geborgd dat de strategische ontwikkeling van de samenwerking tussen Regio Hart van Brabant en de Baroniegemeenten op het hoogste bestuurlijke niveau besproken kan worden.*

Door de dagelijkse besturen van de twee samenwerkingsverbanden periodiek met elkaar in gesprek te brengen ontstaat een gremium waar ontwikkelingen van strategische aard besproken kunnen worden. Indien noodzakelijk of gewenst kan de agendacommissie van de SRBT-samenwerking ook uitgenodigd worden aan te sluiten. Tot heden vinden dergelijke ontmoetingen enkel ad hoc plaats. Door elkaar twee keer per jaar te spreken krijgen beide DB's meer regie, en ook betere mogelijkheid om de eigen AB's in positie te brengen. Het verdient aanbeveling een eerste ontmoeting op korte termijn te organiseren met het (informele) DB van de samenwerking Baronie.

Kanttelingen

1. *De frequentie van bijeenkomsten van de bestuurlijke integratietafel (BIT) is aan de hoge kant.*

Hoewel de vergaderfrequentie van de bestuurlijke integratietafel in de samenwerkingsafspraken (zes keer per jaar) een maximum is, en geen minimum is het goed de nadruk te leggen op de kwaliteit van overleggen, en niet de kwantiteit. Wat het DB betreft gaat dit aantal bijeenkomsten omlaag. Dit sluit overigens aan bij de huidige ontwikkeling: de frequentie van dergelijke overleggen lag in de afgelopen jaren nog hoger. De verwachting is dat het aantal bijeenkomsten van de BIT verder gaat afnemen.

Financiën

N.v.t.

Vervolg

N.v.t.

Communicatie

N.v.t.

Bijlage(n)

5b Samenwerkingsafspraken SRBT